YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

23 päivänä toukokuuta 2000 *

Asiassa C-106/98 P,

Comité d'entreprise de la Société française de production, kotipaikka Bry-sur-Marne (Ranska),

Syndicat national de radiodiffusion et de télévision CGT (SNRT-CGT), kotipaikka Pariisi (Ranska),

Syndicat unifié de radio et de télévision CFDT (SURT-CFDT), kotipaikka Pariisi,

Syndicat national Force ouvrière de radiodiffusion et de télévision, kotipaikka Pariisi, ja

Syndicat national de l'encadrement audiovisuel CFE-CGC (SNEA-CFE-CGC), kotipaikka Pariisi,

edustajanaan asianajaja H. Masse-Dessen, Conseil d'État ja Cour de cassation, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto G. Thomas, 77 boulevard Grande-Duchesse Charlotte,

valittajina,

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu toinen jaosto) asiassa T-189/97, Comité d'entreprise de la Société française de production ym. vastaan komissio, 18.2.1998 antaman määräyksen (Kok. 1998, s. II-335) kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja G. Rozet ja oikeudellisen yksikön virkamies D. Triantafyllou, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat D. A. O. Edward, L. Sevón ja R. Schintgen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm ja M. Wathelet,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 21.9.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.11.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Comité d'entreprise de la Société française de production, joka on Ranskan Code du travail'n IV osaston mukainen henkilöstön edunvalvontaelin, sekä Syndicat national de radiodiffusion et de télévision CGT (SNRT-CGT), Syndicat unifié de radio et de télévision CFDT (SURT-CFDT), Syndicat national Force ouvrière de radiodiffusion et de télévision ja Syndicat national de l'encadrement audiovisuel CFE-CGC (SNEA-CFE-CGC), jotka ovat Ranskan Code du travail'n IV osaston mukaisia ammattijärjestöjä, ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 15.4.1998 toimittamallaan valituksella hakeneet muutosta EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan (josta on tullut EY 225 artikla) nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-189/97, Comité d'entreprise de la Société française de production ym. vastaan komissio, 18.2.1998 antamaan määräykseen (Kok. 1998, s. II-335; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla jätettiin tutkimatta niiden Ranskan hallituksen audiovisuaalisen alan tuotantoa harjoittavalle Société française de production -yhtiölle myöntämästä tuesta 2 päivänä lokakuuta 1996 tehdystä komission päätöksestä 97/238/EY (EYVL 1997, L 95, s. 19; jäljempänä riidanalainen päätös) nostama kanne.

Tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

2 Valituksenalaisen määräyksen 1—9 kohdasta ilmenevät valituksen perustana olevat tosiseikat ovat seuraavanlaiset.

3 Société française de production (jäljempänä SFP) on Ranskan viranomaisten valvonnassa oleva yhtiö, jonka pääasiallisena toimialana on televisio-ohjelmien tuotanto ja levitys.

4 Komissio antoi 27.2.1991 ja 25.3.1992 tekemillään päätöksillä suostumuksen Ranskan viranomaisten SFP:lle kaksi kertaa vuosina 1986—1991 maksamaan, yhteensä 1 260 miljoonan Ranskan frangin (FRF) suuruiseen tukeen.

5 Tämän jälkeen Ranskan viranomaiset ryhtyivät uusiin toimenpiteisiin tukeakseen SFP:tä maksamalla sille vuonna 1993 460 miljoonaa FRF ja vuonna 1994 400 miljoonaa FRF. Useat SFP:n kanssa kilpailevat yhtiöt toimittivat 7.4.1994 komissiolle kantelun, koska ne katsoivat kärsivänsä vahinkoa SFP:n alhaisten hintojen vuoksi, jotka sen saama tuki teki mahdolliseksi.

6 Komissio aloitti 16.11.1994 tekemällään päätöksellä EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa (josta on tullut EY 88 artiklan 2 kohta) tarkoitetun menettelyn kahden viimeisen, vuosina 1993 ja 1994 maksetun tuen osalta, ja kehotti tiedonannollaan 95/C 80/04 (EYVL 1995, C 80, s. 7) Ranskan hallitusta ja niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa. Komissio pyysi lisäksi Ranskan hallitusta toimittamaan sille rakenneuudistussuunnitelman ja sitoutumaan olemaan antamatta SFP:lle muita julkisia varoja ilman komission etukäteen antamaa suostumusta. Ranskan viranomaiset esittivät huomautuksensa 16.1.1995 päivätyllä kirjeellään.

7 Komissio päätti 15.5.1996 tekemällään päätöksellä, jonka seurauksena annettiin tiedonanto 96/C 171/03 (EYVL C 171, s. 3), laajentaa menettelyn koskemaan 250 miljoonan FRF:n suuruisia uusia valtiontukia, joiden maksamisesta Ranskan viranomaiset olivat ilmoittaneet 19.2.1996.

8 Muut jäsenvaltiot tai muut, joita asia koskee, eivät esittäneet komissiolle huomautuksiaan menettelyn alettua.

9 Komissio teki 2.10.1996 riidanalaisen päätöksen. Tässä päätöksessä komissio katsoi, että kyseinen tuki, jota oli maksettu yhteensä 1,110 miljardia FRF ajanjaksona 1993—1996, oli lainvastainen, koska se oli myönnetty noudattamatta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ennakkoilmoitusmenettelyä. Komissio katsoi, että tuki ei soveltunut yhteismarkkinoille, koska siihen ei voitu soveltaa EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c tai d alakohdan (joista on muutettuina tullut EY 87 artiklan 3 kohdan c ja d alakohta) poikkeusmääräyksiä. Näin ollen komissio määräsi Ranskan hallituksen perimään takaisin tuen korkoineen, jota oli perittävä tuen myöntämispäivästä sen takaisinmaksupäivään.

10 Comité d'entreprise de la SFP, Syndicat national de radiodiffusion et de télévision CGT, Syndicat unifié de radio et de télévision CFDT, Syndicat national Force ouvrière de radiodiffusion et de télévision ja Syndicat national de l'encadrement audiovisuel CFE-CGC nostivat 24.6.1997 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen riidanalaisesta päätöksestä.

11 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 30.7.1997 toimittamallaan erillisellä kirjelmällä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun oikeudenkäyntiväitteen, josta kantajat esittivät huomautuksensa 25.9.1997.

Valituksenalainen määräys

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jättää kumoamiskanteen tutkimatta sillä perusteella, että riidanalainen päätös ei koske kantajia EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan neljäs kohta) tarkoitetulla tavalla suoraan ja erikseen.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 34 kohdassa siitä, koskeeko riidanalainen päätös kantajia erikseen, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muut kuin ne, joille päätös on osoitettu, voivat väittää päätöksen koskevan niitä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen ainoastaan, jos riidanalaisella päätöksellä vaikutetaan niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu.

14 Kantajat vetosivat asiassa T-96/92, CCE de la Société générale des grandes sources ym. vastaan komissio, 27.4.1995 annettuun tuomioon (Kok. 1995, s. II-1213) ja asiassa T-12/93, CCE de Vittel ym. vastaan komissio, 27.4.1995 annettuun tuomioon (Kok. 1995, s. II-1247), ja tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa valituksenalaisen määräyksen 36 kohdassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tosin katsoi näissä kahdessa tuomiossa, että toimenpide koski erikseen kyseisten yritysten työntekijöiden hyväksyttyjä edustajia, mutta perusteena tähän oli se, että ne mainitaan nimenomaisesti yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1) sellaisten ulkopuolisten joukossa, jotka osoittavat, että niillä on asiassa riittävä etu saadakseen esittää huomautuksensa komissiolle hallinnollisen menettelyn aikana, minkä perusteella ne erottuvat kaikista ulkopuolisista.

15 Valituksenalaisen määräyksen 37 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin puolestaan toteaa, että toisin kuin keskittymiä koskevan yhteisön

valvonnan osalta, valtiontukien osalta ei ole olemassa sellaisia säännöksiä, jotka vastaisivat niitä asetukseen N:o 4064/89 sisältyviä säännöksiä, joissa työntekijöiden hyväksytyille edustajille myönnetään nimenomaisesti menettelyllisiä erioikeuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee tästä, että kantajat eivät voi menestyksellisesti vedota siihen, että ne ovat työntekijöiden hyväksyttyjä edustajia, väittääkseen, että riidanalainen päätös koskee niitä erikseen.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 38 kohdassa kantajien väitteestä, jonka mukaan komission valtiontukia koskevan toiminnan tarkoituksena on yhteensovittaa kilpailusäännöt poliittisten perustelujen kanssa siten, että laillisuusvalvontaa on harjoitettava myös perustamissopimuksen sosiaaliset päämäärät huomioon ottaen, että tämä väite ei ole omiaan osoittamaan, että riidanalainen päätös koskisi kantajia erikseen.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 39 kohdassa, että perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan tarkoituksena on välttää se, että jäsenvaltioiden toimenpiteiden vaikutuksena olisi kilpailuolosuhteiden vääristäminen yhteismarkkinoilla, minkä jälkeen se toteaa 40 kohdassa, että arvioitaessa, soveltuuko perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki yhteismarkkinoille, komissio voi tarvittaessa ottaa huomioon myös sosiaalisia seikkoja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lisää, että komissiolla on perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan osalta, jonka mahdollista soveltamista on tutkittu riidanalaisessa päätöksessä, laaja harkintavalta, jonka käyttäminen edellyttää taloudellisten ja sosiaalisten kysymysten arviointia yhteisön näkökulmasta (asia C-301/87, Ranska v. komissio, ns. Boussac-tapaus, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307, 49 kohta ja asia C-355/95 P, TWD v. komissio, tuomio 15.5.1997, Kok. 1997, s. I-2549, 26 kohta).

18 Tästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee valituksenalaisen määräyksen 41 kohdassa, että ottaen huomioon perustamissopimuksen 93 artiklan

2 kohdassa tarkoitetun menettelyn tarkoitus eli se, että kun komissio on kehottanut niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, sillä on mahdollisuus saada asiasta kattavaa tietoa ja kaikki tarvittavat kannanotot voidakseen ratkaista, soveltuuko sen tutkittavana oleva tuki yhteismarkkinoille (asia 84/82, Saksa v. komissio, tuomio 20.3.1984, Kok. 1984, s. 1451, 13 kohta ja asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok. 1993, s. I-3203, 16 kohta), ei siten ole poissuljettua, että tuensaajayrityksen työntekijöiden edunvalvontaelimet voisivat perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina kolmansina, joita asia koskee, esittää komissiolle huomautuksensa sosiaalisista seikoista, jotka se voi tarvittaessa ottaa huomioon.

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin valituksenalaisen määräyksen 42 kohdassa, että pelkästään se, että kantajia saatetaan pitää perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina kolmansina, joita asia koskee, ei riitä siihen, että ne voitaisiin yksilöidä samalla tavalla kuin jäsenvaltio, jolle riidanalainen päätös on osoitettu. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että tässä määräyksessä tarkoitetaan niillä, joita asia koskee, paitsi yritystä tai yrityksiä, joita tuella suositaan, myös henkilöitä, yrityksiä tai ammattiyhdistyksiä, joiden etuihin tuen myöntäminen mahdollisesti vaikuttaa, erityisesti kilpailevia yrityksiä ja ammattijärjestöjä (asia 323/82, Intermills v. komissio, tuomio 14.11.1984, Kok. 1984, s. 3809, 16 kohta ja em. asia Matra v. komissio, tuomion 18 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lisää, että kyseessä on toisin sanoen tarkemmin määrittelemätön kohderyhmä (em. asia Intermills v. komissio, tuomion 16 kohta), joten kantajia ei voida yksilöidä pelkästään sillä perusteella, että asia koskee niitä, verrattuna kaikkiin perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin muihin, joita asia mahdollisesti koskee.

20 Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 43 kohdassa, että kantajat eivät ole sen jälkeen, kun tiedonanto perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta on julkaistu, missään vaiheessa ottaneet komissioon yhteyttä esittääkseen huomautuksensa mahdollisista sosiaalisista seikoista sellaisten kolmansien ominaisuudessa, joita asia koskee.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 44 kohdassa, että vaikka oletettaisiin, että kantajat ovat esittäneet huomautuksensa hallinnollisen menettelyn aikana, sekään ei yksinään riittäisi siihen, että ne voitaisiin yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle riidanalainen päätös on osoitettu. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin toteaa, että kun kysymys on tuensaajan kanssa kilpailevista yrityksistä, jotka ovat osallistuneet aktiivisesti perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti aloitettuun menettelyyn, niiden on vielä osoitettava, että riidanalaisen päätöksen kohteena oleva tukitoimenpide on vaikuttanut huomattavasti niiden markkina-asemaan, jotta päätöksen voitaisiin katsoa koskevan niitä erikseen (asia 169/84, Cofaz ym. v. komissio, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 391, 25 kohta ja asia T-149/95, Ducros v. komissio, tuomio 5.11.1997, Kok. 1997, s. II-2031, 34 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa myös, että päätös perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti aloitetun menettelyn lopettamisesta koskee erikseen kyseiseen menettelyyn aktiivisesti osallistuneita asianomaisen alan yritysten ammattiyhdistyksiä ainoastaan, jos kyseinen päätös vaikuttaa niiden neuvotteluasemaan (yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja 70/85, Van der Kooy ym. v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, 21—24 kohta ja asia C-313/90, CIRFS ym. v. komissio, tuomio 24.3.1993, Kok. 1993, s. I-1125, 28—30 kohta).

22 Tästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee valituksenalaisen määräyksen 45 kohdassa, että koska kantajien kilpailuasemaan ei ole vaikutettu huomattavasti ja koska todellisuudessa ei ole loukattu mahdollisuutta, joka niillä saattaisi olla perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina kolmansina, joita asia koskee, esittää komissiolle huomautuksia komissiossa käydyn menettelyn aikana, johon ne eivät sitä paitsi ole osallistuneet, kantajat eivät voi väittää niiden oikeuksia mitenkään loukatun osoittaakseen, että riidanalainen päätös on vaikuttanut huomattavasti niiden oikeudelliseen asemaan, joten päätöksen ei voida katsoa koskevan niitä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen.

23 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 47 kohdassa siitä, koskeeko riidanalainen päätös kantajia suoraan, että päätös, jonka mukaan tuki ei sovellu yhteismarkkinoille ja jossa määrätään tuen palauttamisesta, ei voi yksinään aiheuttaa väitettyjä seurauksia kyseisen tuen-

saajayrityksen työtilanteeseen ja työsuhteen ehtoihin. Tällaiset seuraukset edellyttävät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan välttämättä, että kyseinen yritys itse tai työmarkkinaosapuolet toteuttavat komission päätöksestä riippumattomia toimenpiteitä. Ottaen kuitenkin huomioon työmarkkinaosapuolten neuvotteluvara sen osalta, millaisia toimenpiteitä voidaan toteuttaa yrityksen mahdollisen rakenneuudistuksen yhteydessä ja missä laajuudessa, mahdollisuus, että näitä toimenpiteitä ei todellisuudessa toteuteta, ei näytä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan pelkästään teoreettiselta (asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207).

24 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 48 kohdassa julkisen sektorin palkkausta koskevasta työehtosopimuksesta, jonka soveltamiseen kantajat väittävät riidanalaisen päätöksen kohdistuvan suoraan, että Ranskan Code du travail'n L. 132-8 §:stä ilmenee, että vaikka kyseinen työehtosopimus irtisanottaisiin, minkä tekisi joka tapauksessa jompikumpi sopimuspuolista, kyseisen yrityksen työntekijät säilyttäisivät työehtosopimuksen perusteella saamansa yksilölliset etuudet, jos sitä ei ole laissa asetetussa määräajassa korvattu uudella työehtosopimuksella tai muulla uudella sopimuksella. Tästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee, että SFP:n työntekijöiden nauttimien sosiaalisten etujen tosiasiallisen soveltamisen lopettaminen ei ole mitenkään väistämätöntä eikä se voi siten perustua suoraan riidanalaiseen päätökseen. Se lisää tältä osin, että pelkästään sillä perusteella, että toimenpide voi vaikuttaa kantajien aineelliseen asemaan, sen ei voida katsoa koskevan kantajia suoraan (yhdistetyt asiat 10/68 ja 18/68, Eridania ym. v. komissio, tuomio 10.12.1969, Kok. 1969, s. 459, 7 kohta).

25 Valituksenalaisen määräyksen 49 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa myös, että riidanalaisen päätöksen kumoaminen siltä osin kuin siinä todetaan SFP:lle myönnetty tuki yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja määrätään Ranskan hallitus perimään tuki takaisin ei ole takuu siitä, ettei työpaikkoja vähennetä tai sosiaalisia etuja supisteta, mikä osoittaa yrityksen tai työmarkkinaosapuolten tältä osin toteuttavissa olevien toimenpiteiden riippumattomuuden ja siten sen, että tapahtuneeksi väitetyn työntekijöiden etujen

loukkaamisen ja riidanalaisen päätöksen välillä ei ole suoraa syy-yhteyttä (ks. em. asia CCE de la Société générale des grandes sources ym. v. komissio, tuomion 42 kohta ja em. asia CCE de Vittel ym. v. komissio, tuomion 55 kohta).

26 Valituksenalaisen määräyksen 50 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa seuraavaksi, että sen päätelmä saa tukea yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, jonka mukaan ammattijärjestöllä on vain välillinen ja etäinen intressi siihen, maksetaanko näille yrityksille korvauksia, vaikka kyseisillä korvauksilla voitaisiin vaikuttaa myönteisesti kyseisten yritysten taloudelliseen tilanteeseen ja tämän seurauksena myös työtilanteeseen näissä yrityksissä (ks. yhdistetyt asiat 197/80—200/80, 243/80, 245/80 ja 247/80, Ludwigshafener Walzmühle Erling ym. v. Euroopan talousyhteisö, määräys 8.4.1981, Kok. 1981, s. 1041, 8 ja 9 kohta ja em. asia CCE de Vittel ym. v. komissio, tuomion 52 kohta).

27 Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 51 kohdassa, että käsiteltävässä asiassa tapahtuneeksi väitetyn kaltaisia työntekijöiden etujen mahdollisia loukkaamisia koskevien riitojen ratkaiseminen ei kuulu komission perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan mukaisesti tekemien päätösten laillisuusvalvontaan, vaan ne on ratkaistava sellaisten kansallisten säännösten perusteella, jotka liittyvät kansallisen tuomioistuimen harjoittamaan valvontaan, joka kohdistuu yritysten tai asianomaisten työmarkkinaosapuolten mahdollisesti toteuttamiin toimenpiteisiin, joihin nämä loukkaamiset välittömästi perustuvat.

28 Tästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättelee valituksenalaisen määräyksen 52 kohdassa, että riidanalaisella päätöksellä sinänsä ei voida vaikuttaa välittömästi SFP:n työntekijöiden etuihin, joten päätöksen ei voida katsoa koskevan kantajia myöskään perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan.

Valitus

29 Valituksessaan valittajat vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen määräyksen,

— toteaa, että asia on otettava tutkittavaksi ensimmäisessä oikeusasteessa,

— kumoaa riidanalaisen päätöksen,

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja maksamaan kullekin valittajalle 20 000 ecua oikeudenkäyntikuluina.

30 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— ensisijaisesti hylkää valituksen perusteettomana,

— toissijaisesti jättää tutkimatta vaatimuksen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi tai ainakin toteaa, että vaatimus on perusteeton,

— velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Valituksensa tueksi valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että riidanalainen päätös ei koske erikseen eikä suoraan sellaisen yrityksen työntekijöiden hyväksyttyjä edustajia, jota riidanalainen päätös koskee suoraan. Valittajat väittävät tällä perusteella, että kanne on tutkittava ja pääasiassa on annettava ratkaisu.

32 Valittajat viittaavat edellä mainituissa asiassa Cofaz ym. vastaan komissio ja yhdistetyissä asioissa Van der Kooy ym. vastaan komissio annettuihin tuomioihin ja väittävät, että riidanalainen päätös koskee niitä erikseen, koska sillä vaikutetaan merkittävästi kyseessä olevan yrityksen työntekijöiden asemaan ja koska valittajat ovat sopimuspuolia kyseessä olevaan päätökseen liittyvien sosiaalisten seikkojen osalta.

33 Valittajat väittävät, että arvioitaessa valtiontuen soveltuvuutta otetaan yleensä huomioon sosiaaliset seikat, etenkin työllisyyttä koskevat seikat.

34 Valittajat väittävät tältä osin, että nyt on kyse juuri tällaisesta tapauksesta, koska komissio toteaa riidanalaisen päätöksen perustelujen VII kohdassa, että perustelujen V kohdassa mainitut SFP:n rakenneuudistustoimenpiteet ovat riittämättömiä ja että erityisesti "palkkoja koskevaa julkisen alan yleissopimusta pitäisi lakata soveltamasta, sillä SFP:n nykyinen palkkarakenne ei ole kilpailukykyinen".

35 Koska valittajat ovat SFP:n työntekijöiden hyväksyttyjä edustajia, riidanalainen päätös koskee niitä, sillä ne ovat kyseisessä yrityksessä sosiaalisten seikkojen ja erityisesti työllisyyttä ja palkkarakennetta koskevien seikkojen osalta sopimuspuolia. Yritys ei sitä paitsi voi itse ottaa vastattavakseen työntekijöiden etujen ajamista, sillä nämä edut voivat poiketa yrityksen eduista varsinkin kilpailusääntöjen osalta.

36 Komissio väittää, että edellä mainituissa asiassa Cofaz ym. vastaan komissio ja yhdistetyissä asioissa Van der Kooy ym. vastaan komissio annettuihin tuomioihin perustuvan oikeuskäytännön mukaisia periaatteita ei voida soveltaa nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska sekä kilpailevien yritysten kilpailuasemaan vaikuttaminen että talouden toimijoiden yhdistyksien neuvotteluasemaan vaikuttaminen edellyttävät, että nämä yritykset tai yhdistykset ovat kilpailuasemassa, jota valtiontukia koskevilla oikeussäännöillä pyritään suojaamaan.

37 Komissio väittää, että jos myös kyseessä olevien yritysten velkojien tai yrityksissä tavalla tai toisella keskeisessä asemassa olevien henkilöryhmien nostamat kanteet olisi tutkittava, kanteet lähenisivät ryhmäkannetta, mikä aiheuttaisi oikeusvoimaa koskevaa epävarmuutta parantamatta kuitenkaan tuomioistuimien suorittaman valvonnan keskeisiä mahdollisuuksia.

38 Komissio väittää vielä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa perustellusti, että käsiteltävänä olevassa asiassa valittajat eivät ole osallistuneet perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaiseen hallinnolliseen menettelyyn.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

39 On todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muut kuin ne, joille päätös on osoitettu, voivat väittää päätöksen koskevan niitä perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen ainoastaan, jos päätöksellä vaikutetaan niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197 ja 223; asia C-198/91, Cook v. komissio, tuomio 19.5.1993, Kok. 1993, s. I-2487, 20 kohta ja em. asia Matra v. komissio, tuomion 14 kohta).

40 Valtiontukien osalta on katsottu, että perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen, yksittäistä tukea koskevan menettelyn lopettamisesta tehty komission päätös koskee erikseen paitsi tuensaajayritystä myös kilpailevia yrityksiä, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet tähän menettelyyn, edellyttäen, että riidanalaisen päätöksen kohteena oleva tukitoimenpide on merkittävästi vaikuttanut niiden markkina-asemaan (ks. em. asia Cofaz ym. v. komissio, tuomion 25 kohta).

41 Yritys ei siis voi vedota pelkästään siihen, että se on tuensaajayrityksen kilpailija, vaan sen on lisäksi osoitettava, että kun otetaan huomioon, missä määrin se on mahdollisesti osallistunut menettelyyn ja miten merkittävällä tavalla sen markkina-asemaa on loukattu, se on tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella se voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu.

42 Toisaalta on katsottu, että tällainen päätös koskee erikseen tiettyjä talouden toimijoiden yhteenliittymiä, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn, jos päätös koskee niitä sopimuspuolina (ks. em. yhdistetyt asiat Van der Kooy ym. v. komissio, tuomion 21—24 kohta ja em. asia CIRFS ym. v. komissio, tuomion 28 ja 30 kohta).

43 Edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Van der Kooy ym. vastaan komissio Landbouwschap oli sopinut kaasuntoimittajan kanssa etuustariffista ja ollut sopimuspuolena tästä tariffista tehdyssä sopimuksessa. Tässä ominaisuudessa se oli ollut velvollinen käymään uusia neuvotteluja tariffeista kaasuntoimittajan kanssa ja tekemään uuden sopimuksen komission päätöksen täytäntöönpanemiseksi.

44 Edellä mainitussa asiassa CIRFS ym. vastaan komissio Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques oli toiminut komission yhteistyökumppanina synteettikuitualan tukia koskevia toimintaohjeita käyttöön otettaessa, niiden voimassaoloaikaa pidennettäessä ja niitä mukautettaessa, minkä lisäksi se oli oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana käynyt komission kanssa aktiivisia neuvotteluja erityisesti esittämällä sille kirjallisia huomautuksia ja olemalla tiiviisti yhteydessä sen toimivaltaisiin yksiköihin.

45 Edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Van der Kooy ym. vastaan komissio ja asiassa CIRFS ym. vastaan komissio oli siis kyse erityistilanteista, joissa kantajalla oli selvästi määritelty ja kiinteästi päätöksen tavoitteeseen liittyvä neuvotteluasema, minkä takia kantaja oli tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella se voitiin yksilöidä verrattuna kaikkiin muihin henkilöihin.

46 Valittajien riidanalaisesta määräyksestä esittämiä väitteitä on tarkasteltava tämän oikeuskäytännön perusteella.

47 Valittajat esittävät väitteitä ensinnäkin riidanalaisen päätöksen perustelujen VII kohdasta, ja tältä osin on todettava, että riidanalaisesta päätöksestä ilmenee

sitä kokonaisuutena tarkasteltaessa, että komissio ei ole perustanut käsitystään tuen soveltuvuudesta perustelujen VII kohdassa mainittuun huomioon.

48 Komissio on tässä VII kohdassa ainoastaan todennut, että on epäilyksenalaista, pystytäänkö Ranskan viranomaisten mainitsema uusi palkkoja koskeva sopimus tekemään.

49 Kuten riidanalaisen päätöksen perustelujen IX kohdasta ilmenee, komissio ei ole katsonut tuen soveltuvan yhteismarkkinoille rakennemuutostukena, koska tuki ei täytä pelastustoimiin ja rakenneuudistukseen myönnettäviä valtion tukia koskevista erityisistä suuntaviivoista annetun komission tiedonannon 94/C 368/05 (EYVL 1994, C 368, s. 12) mukaisia edellytyksiä varsinkaan, koska komissiolle ei ole esitetty rakenneuudistussuunnitelmaa, jonka avulla yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus olisi kohtuullisessa ajassa palautettavissa.

50 Valittajat eivät siis ole pelkästään mainitsemansa riidanalaisen päätöksen kohdan perusteella sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, että ne voitaisiin yksilöidä verrattuna kaikkiin perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin, joita asia mahdollisesti koskee.

51 Toiseksi on selvää, että kantajia ei voida yksilöidä samalla tavalla kuin henkilöä, jolle riidanalainen päätös on osoitettu, pelkästään sillä perusteella, että ne ovat SFP:ssä sopimuspuolia sosiaaliasioiden, kuten yrityksen henkilöstön rakenteen ja palkkojen osalta.

52 Komissio tosin voi ottaa tällaiset sosiaaliset seikat huomioon arvioidessaan valtiontuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, mutta ainoastaan tehdessään kokonaisarviota, johon liittyy useita erilaisia, erityisesti kilpailun suojelemista, alueellista kehitystä, kulttuurin edistämistä ja ympäristönsuojelua koskevia tekijöitä.

53 Riidanalaisen päätöksen perustelut huomioon ottaen on kuitenkin katsottava, että SFP:n sosiaaliasioiden sopimuspuolen asemalla, johon valittajat ovat vedonneet, on vain vähäinen yhteys tämän päätöksen tavoitteen kanssa, joten valittajien asemaa ei voida rinnastaa asemaan, jollaisesta oli kyse edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Van der Kooy ym. vastaan komissio ja asiassa CIFRS ym. vastaan komissio.

54 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen määräyksen 43 kohdassa, valittajat eivät ole osallistuneet perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaiseen menettelyyn.

55 Koska valittajat eivät ole esittäneet väitteidensä tueksi mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin katsoa, että riidanalainen päätös koskee niitä erikseen, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että tämä päätös ei koske niitä erikseen.

56 Koska tämän päätelmän perusteella voidaan oikeudellisesti perustella valituksenalaisen määräyksen määräysosa, valitusperuste, joka koskee sitä, että riidanalaisella päätöksellä on suoria vaikutuksia valittajiin, ei voi menestyä, joten sitä ei ole tarpeen tutkia.

57 Valitus on siis hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

58 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittajat ovat hävinneet asian ja koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, valittajat on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) Comité d'entreprise de la Société française de production, Syndicat national de radiodiffusion et de télévision CGT (SNRT-CGT), Syndicat unifié de radio et de télévision CFDT (SURT-CFDT), Syndicat national Force ouvrière de radiodiffusion et de télévision ja Syndicat national de l'encadrement audiovisuel CFE-CGC (SNEA-CFE-CGC) velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Rodríguez Iglesias Edward Sevón

Schintgen Kapteyn

Gulmann Puissochet Hirsch

Jann Ragnemalm Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 23 päivänä toukokuuta 2000.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti